

Erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan uudistus

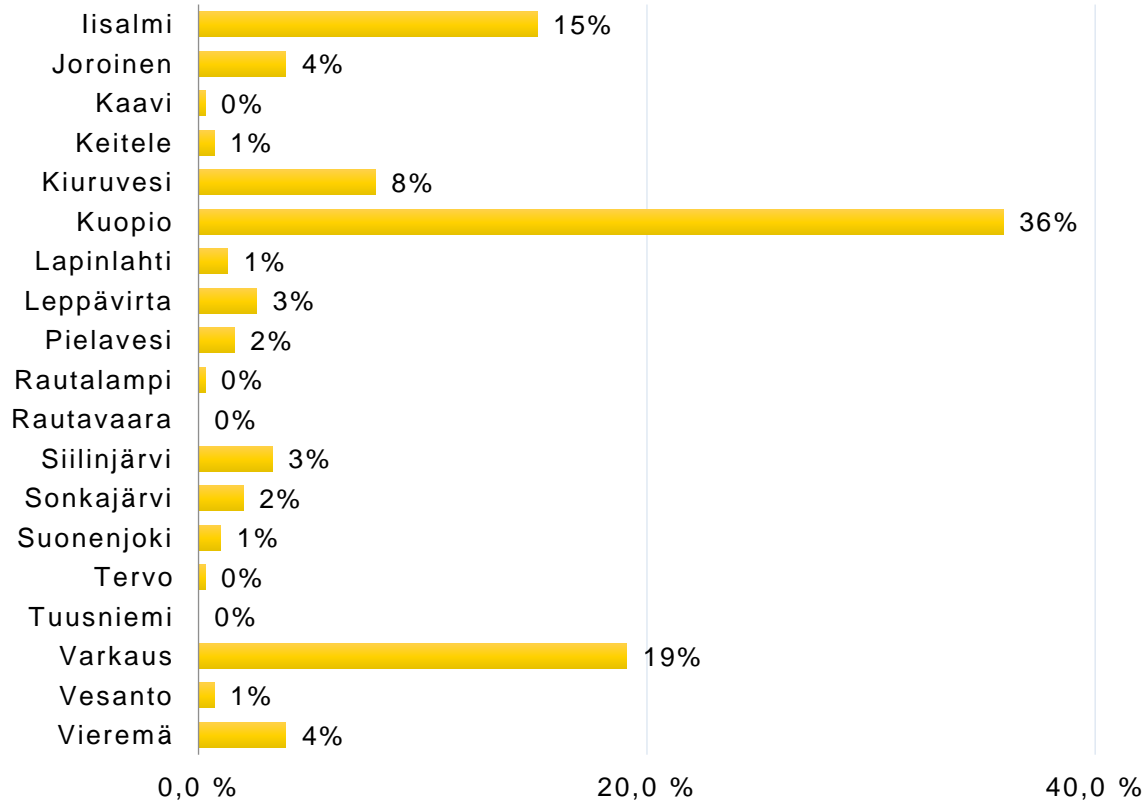
Asukas- ja sidosryhmäkyselyn tulokset

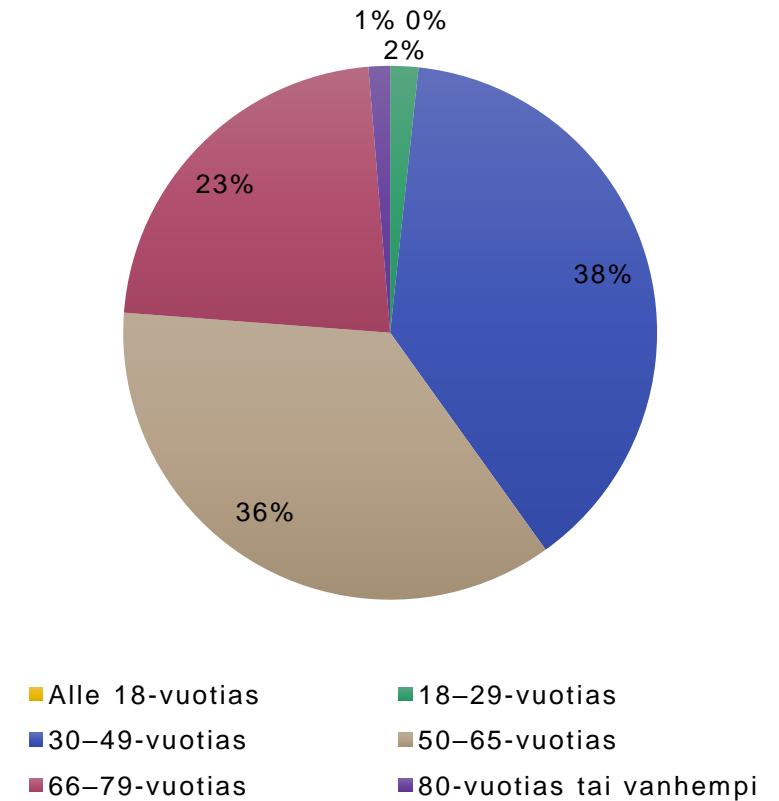
Taustatiedot

Asuinkunnat

Ikä

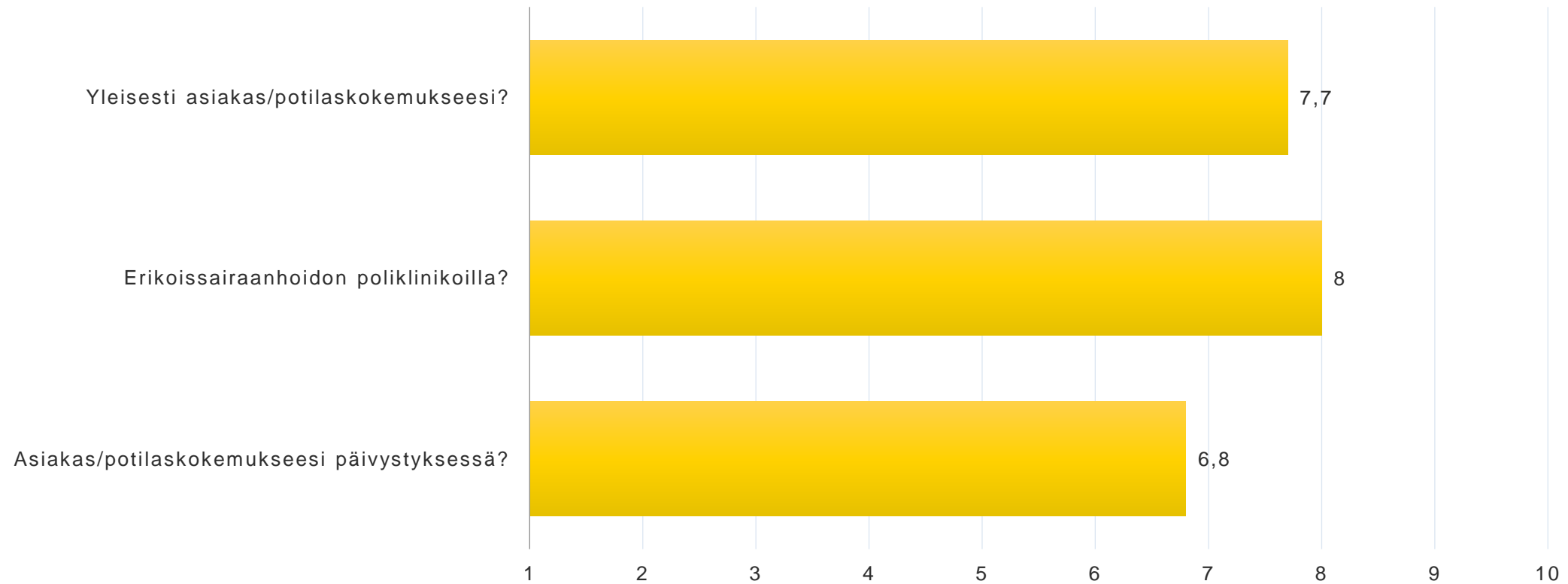

Asiakaskokemus ja palveluiden saatavuus

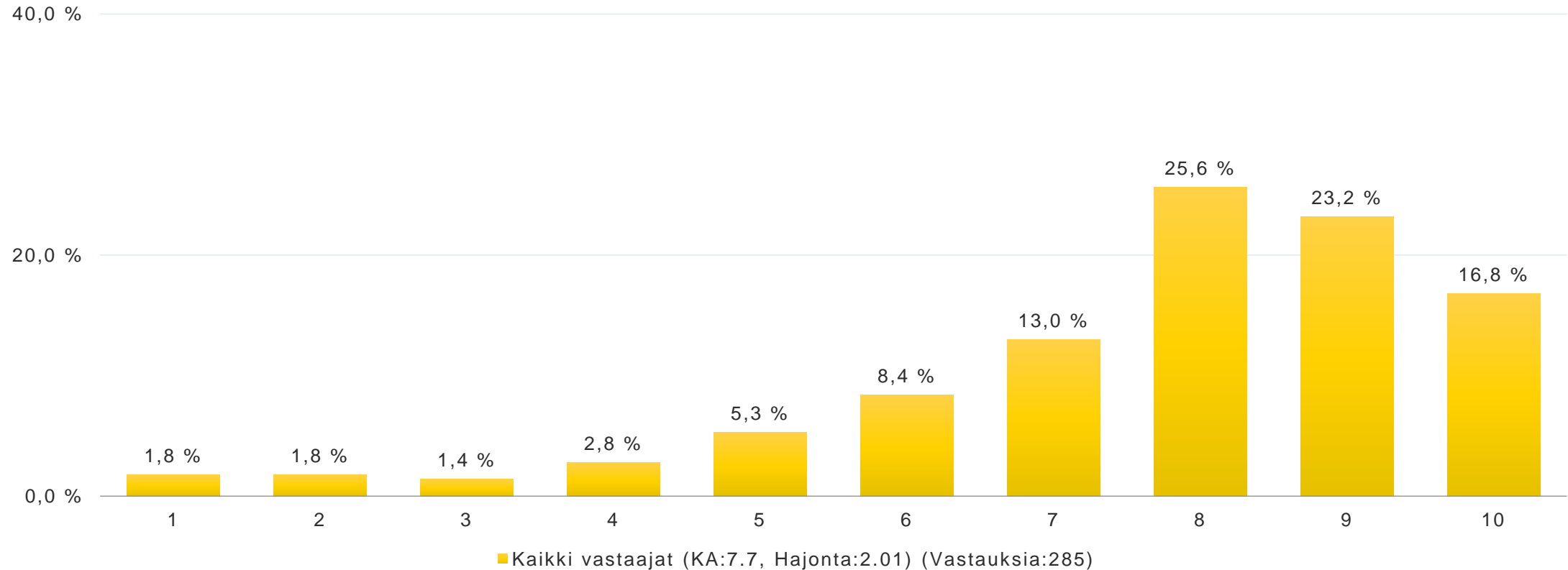
Yhteenveto:

Kuinka tyytyväinen olet asiakas/potilaskokemukseesi asteikolla 1-10

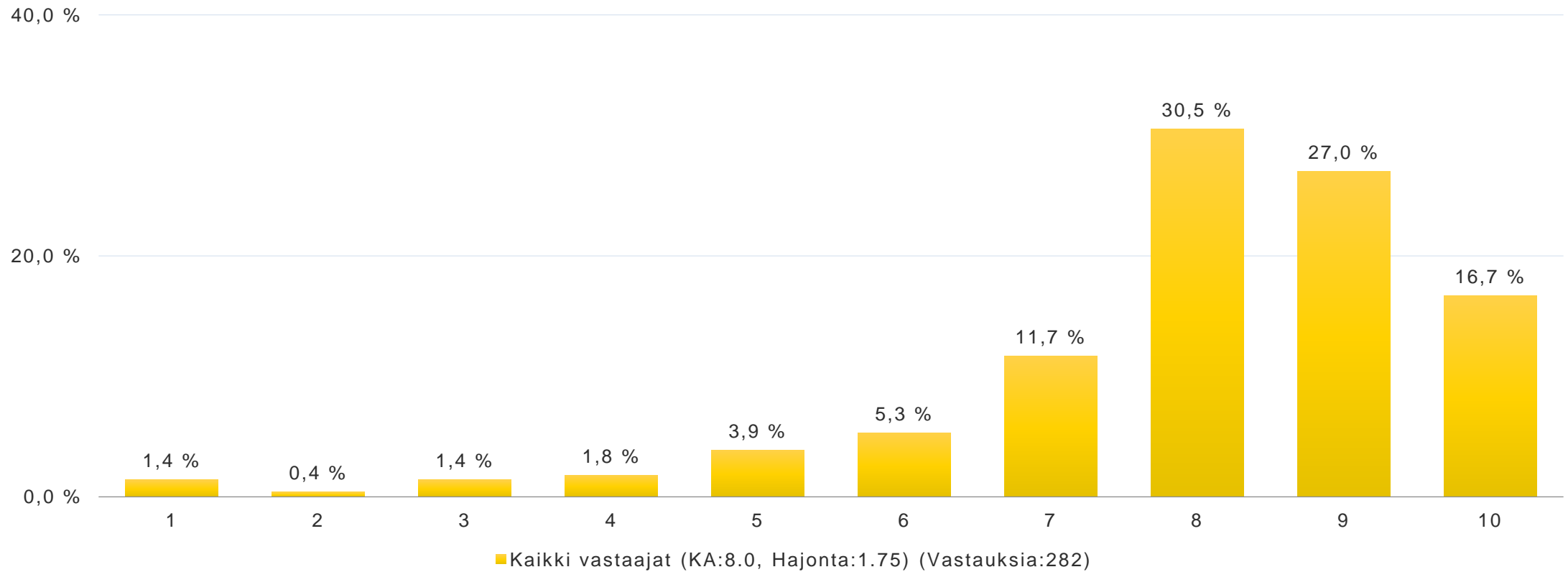

Tarkempi jaottelu vastauksista:

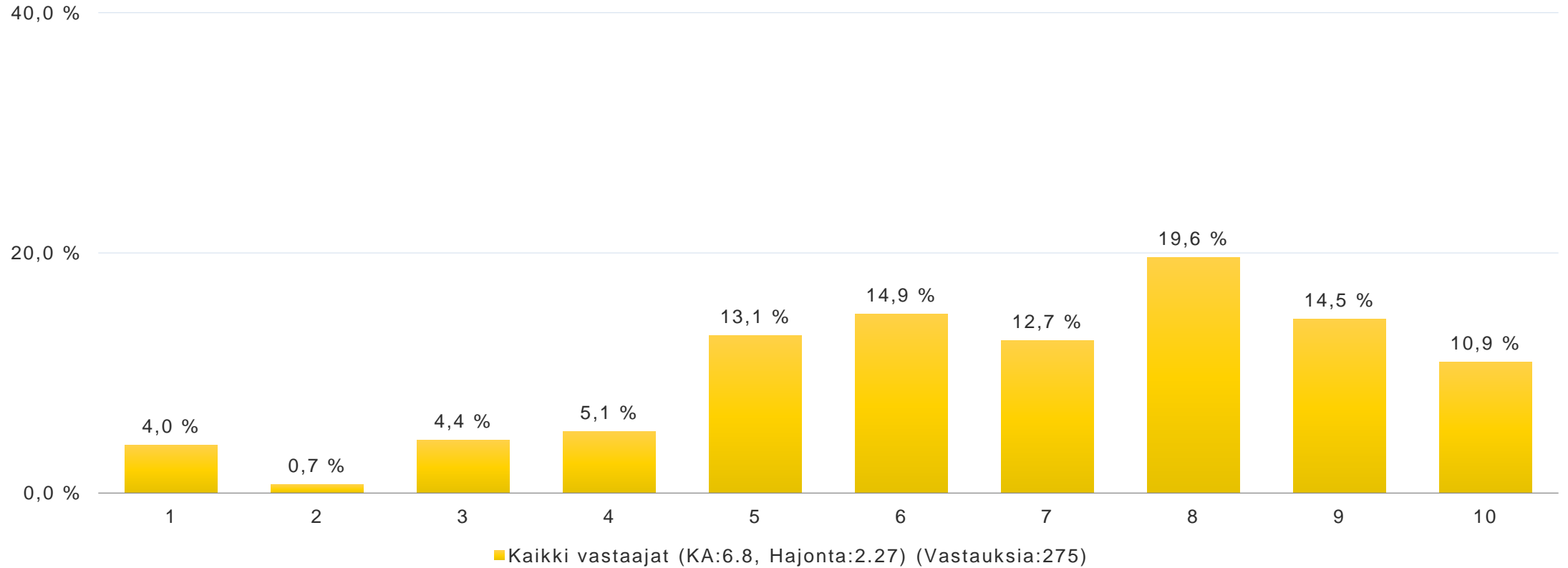
Asteikolla 1-10 kuinka tyytyväinen olet **yleisesti asiakas/potilaskokemukseesi?**

Tarkempi jaottelu vastauksista: Asteikolla 1-10 kuinka tyytyväinen olet yleisesti asiakas/potilaskokemukseesi erikoissairaanhoidon poliklinikoilla?

Tarkempi jaottelu vastauksista: Asteikolla 1-10 kuinka tyytyväinen olet yleisesti asiakas/potilaskokemukseesi päivystyksessä?

Jos olet ollut asiakkaana erikoissairaanhoidossa, miten sinut on kohdattu eri palveluissa?

Kokemukset erikoissairaanhoidosta vaihtelevat suuresti. Suurin osa vastaajista on saanut hyvää ja ammattitaitoista palvelua, mutta myös negatiivisia kokemuksia on ollut, erityisesti kiireen ja resurssipulan vuoksi. Tekoälyn analyysin mukaan positiivisia kokemuksia oli noin 60 % vastaajista.

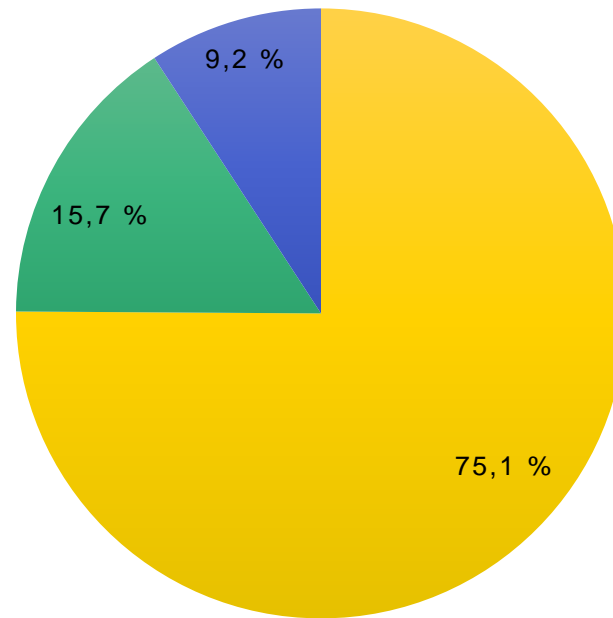
Positiiviset kokemukset:

- Ystävällinen, välittävä ja ammattitaitoinen kohtelu.
- Empaattiset ja asiantuntevat hoitajat ja lääkärit.
- Hyvä hoito ja sujuva asiointi.
- Hyvä palvelu eri poliklinikoilla ja osastoilla.
- Nopea hoitoon pääsy ja selkeä ohjaus.
- Erinomaiset kokemukset lisäalassa ja KYS:ssä.
- Hyvin kohdeltu osastolla ja päivystyksessä.
- Ammattitaitoinen henkilökunta naistentaudeilla ja gastrokirurgiassa.
- Hyvät kokemukset kotisairaala- ja kipupoliklinikasta.
- Hyvä hoito sydänsairauksissa ja ortopediassa.

Negatiiviset kokemukset:

- Jonottaminen ja odottaminen hoitoon pääsyyn.
- Huono, epäystävällinen kohtelu.
- Kiireen vaikutus hoitoon.
- Välinpitämätön toiminta.
- Vaihteleva kohtelu ja kuulluksi tulemisen tunne eri yksiköissä.
- Erikoissairaanhoidon prosessi ei aukoton.
- Haasteita tiedon saamisessa omaisen osastojen vaihdossa.
- Osaamattomuus, huolimattomuus ja vallan väärinkäyttö.
- Intimiteetin ja tietosuojan puute päivystyksessä.
- Hidas hoitoon pääsy ja pitkät jonot.
- Hoitajapula ja kiire näkyvät.
- Unohdetut lähetteet ja vaihtuvat lääkärit.
- Kirurgien kireys ja epäasialliset tokaisut.
- Ennakkoluuloja ja syrjintää.

Onko mielestäsi asiointi erikoissairaanhoidon poliklinikoilla ollut asiakkaan näkökulmasta sujuvasti järjestetty?

■ Kyllä ■ Ei ■ En osaa sanoa/Ei kokemusta

Jos **kyllä**, mitä hyvää oli?

- **Sujuva palvelu ja hyvä asiakaspalvelu:** Palvelun sujuvuus sai kiitosta. Asiakaspalvelu oli hyvää ja ystävällistä.
- **Asiakaslähtöinen kohtaaminen, ystävällinen henkilökunta:** Henkilökunta oli asiantuntevaa, ystävällistä ja empaattista. Potilaat kokivat, että heidät kohdataan hyvin ja heidän tarpeensa huomioidaan.
- **Hyvä hoito ja asiantunteva, ammattitaitoinen palvelu:** Hoidon laatu ja asiantuntevuus saivat kiitosta. Henkilökunta on ammattitaitoista.
- **Erikoislääkärien vastaanotot:** Erikoislääkärien vastaanotot toimivat hyvin. Leikkauslääkärit saivat kiitosta ammattitaidostaan.
- **Tuttu lääkäri:** Potilaat arvostivat tuttua lääkäriä.
- **Erikoislääkäri matkustaa:** Erikoislääkäri matkustaa tiettyinä päivinä Kuopiosta Varkauteen, mikä on hyvä käytäntö.
- **Nopea ja helppo asiointi:** Palvelu oli nopeaa ja sujuvaa.
- **Kaikki onnistui samalla käynnillä:** Mahdollisuus hoitaa kaikki asiat yhdellä käynnillä oli tärkeää.
- **Aikojen pitävyys:** Aikataulut pitivät hyvin paikkansa. Toisaalta tuli myös kommentteja, että joustavat ajat olivat tärkeitä.
- **Hyvä potilasohjaus ja informointi:** Potilasohjaus ja tiedottaminen olivat selkeää ja hyödyllistä. Digipolun kautta saatu tieto koettiin hyödylliseksi.
- **Ilmoittautumisautomaatti ja tekstiviestimuistutukset:** Ilmoittautumisautomaatti ja tekstiviestimuistutukset koettiin hyödyllisiksi.
- **Aika tulee sähköisesti tietoon:** Ajan varaaminen ja tiedottaminen sähköisesti koettiin hyödylliseksi.
- **Seuraavan ajan sujuva varaaminen:** Ajat varattiin suoraan seuraavalle kerralle.
- **Lyhyt matka:** Lyhyt matka hoitopaikkaan. Lähipalveluiden saatavuus oli tärkeää.
- **Aikataulut soveltuivat Kela-taksisyhteyden kannalta:** Aikataulut soveltuivat hyvin Kela-taksisyhteyden kannalta.
- **Ei ongelmia:** Moni mainitsi, ettei heillä ollut ongelmia palveluiden kanssa.

Jos ei, mitä tulisi tehdä toisin?

- **Pitkät jonot ja ruuhkautuneet ajat:** Jonot ovat sietämättömän pitkät ja ajat ruuhkautuneet.
- **Puhelinpalvelu:** Puhelinpalvelu on vaikeasti saavutettavissa.
- **Moniammatillinen yhteistyö:** Erikoisalojen välinen yhteistyö potilaan parhaaksi tulisi mahdollistaa helpommin.
- **Potilaan kuunteleminen ja kohtelu:** Potilasta tulisi kuunnella ja kohdata inhimillisesti.
- **Potilaslähtöiset toimet:** Potilaslähtöiset toimet tulisi huomioida paremmin.
- **Häiriökysynnän vähentäminen:** Liikaa hajautettua työnjakoa ja tietämättömyyttä. Omat hoitajat ja lääkärit auttaisivat sujuvampaa hoitosuhdetta.
- **Kontrollikäynnit ja tutkimusten yhdistäminen:** Kontrollikäynnit ja tutkimukset tulisi yhdistää, jotta potilas ei joudu käymään useita kertoja.
- **Aikataulujen pitävyys:** Vastaanottoajat eivät aina pidä paikkaansa, ja tämä tulisi ilmoittaa selkeästi.
- **Reseptien uusinta ja erityisluvat:** Reseptien uusinta ja erityislupa-asiat tulisi hoitaa paremmin lääkäreiden ja hoitajien tietoon.
- **Laboratoriotutkimukset:** Laboratoriotutkimuksiin ohjaaminen on erikoista ja potilaita hyppytetään paikasta toiseen. Samat kokeet määrätään eri poliklinikoilta ja ne otetaan samalla kerralla, mikä aiheuttaa turhia kustannuksia.
- **Hoidon jatkuvuus:** Hoidon jatkuvuus tulisi taata.
- **Kontrollivälit:** Kontrollivälit venyvät vuosi vuodelta pidemmiksi.
- **Omaisten kuuleminen:** Omaisena ei aina koe tulevansa kuulluksi, erityisesti muistisairaiden kohdalla.
- **Tietojen saatavuus:** Tietoja käynneistä ei ole kaikilta poliklinikoilta saatavissa OmaKannassa.
- **Etävastaanotot:** Pitkät matkat vastaanotolle, jotka kestävät vain muutaman minuutin, voisi korvata etävastaanoitoilla. Erikoislääkäri voisi olla etänä ja potilas lähiterveyskeskuksen lääkärin vastaanotolla.
- **Erikoissairaanhoidon poliklinikoiden keskittäminen:** Poliklinikoita ei tulisi keskittää Kuopioon, vaan yksi lääkäri voisi matkustaa eikä kaikki potilaat.
- **Erikoislääkärien tehokkuus:** Erikoislääkärien työ on tehokkaampaa aluesairaaloissa kuin yliopistosairaalassa.
- **Hoitohenkilökunnan jaksaminen:** Hoitohenkilökunnan jaksamiseen tulisi kiinnittää huomiota.
- **Lääkärien sosiaaliset ja kielelliset taidot:** Lääkärit eivät aina tervehti ja heidän sosiaaliset taitonsa ovat huonot. Hoitotakuun sisällä tulisi varmistaa, että lääkäri puhuu suomea.
- **Virheet ja väärinymmärrykset:** Kiire ja pitkät odotusajat johtavat virheisiin ja väärinymmärryksiin.
- **Julkisen liikenteen huomioiminen ja kimppakyydit:** Julkisen liikenteen aikataulut tulisi huomioida aikoja sovittaessa. Kimppakyytien mahdollistaminen voisi vähentää kustannuksia. Parkkeeraus vie paljon aikaa.

Poliklinikkatoiminta

Millaisia asioita ennen tai jälkeen leikkausta voitaisiin tehdä sujuvammin asiakkaan näkökulmasta?

Ennen leikkausta:

- **Etävastaanotot ja esitutkimukset:** Ensikäynti etävastaanottona, esitutkimukset paikallisesti (esim. lisalmessa tai Varkaudessa), ja mahdollisuus kirjata esitietoja sähköisesti.
- **Lyhyemmät jonotusajat:** Jonotusajat mahdollisiin operaatiota edeltäviin tutkimuksiin pitäisi lyhentyä.
- **Selkeä tiedonvälitys:** Potilaille selkeä kuvaus siitä, mitä ja miten tapahtuu, sekä kaikkien aikojen antaminen kerralla. Enemmän aikaa ennen leikkausta, jossa kerrotaan vaikutuksista, haittavaikutuksista, kuinka toimenpide etenee ja annetaan mahdollisuus kysyä.
- **Pelkopotilaiden huomioiminen:** Ennen leikkausta pelkopotilaaseen keskittyminen paremmin.
- **Yksilöllinen kohtaaminen:** Kiireetön yksilöllinen kohtaaminen auttaa sekä hoitavaa henkilöä että potilasta.
- **Sähköiset lomakkeet:** Paperisten lomakkeiden sijaan sähköiset niille, jotka voivat ja haluavat niitä käyttää.
- **Selkokiehiset ohjeet:** Selkokiehiset ohjeet ja eri asiakasryhmien huomioiminen (esim. kuurot, sokeat, kognitiiviset haasteet, neurokirjo).
- **Työajan lisääminen:** Työaikaa työntekijöille enemmän potilasta kohden, jotta resurssipula ei vaikuta hoidon laatuun.
- **Leikkausten porrastus:** Leikkaukseen tulevien ajan porrastus ja varmistaminen, että leikkaus aikataulullisesti mahdollista.
- **Tietojen siirtyminen:** Esitietojen siirtyminen eteenpäin ja asioiden kirjaaminen oikein ylös kerralla.

Leikkauksen jälkeen:

- **Haavahoito-ohjeet ja kontrollit:** Potilaille selkeät haavahoito-ohjeet ja kontrollikäynnit hoitajalle tai lääkärille.
- **Kotiutus ja jatkohoito:** Ei liian nopeaa kotiutusta, varmistetaan kotona pärjääminen, ja jatkokontakti esim. oman terveysaseman hoitajalle. Kotiin mahdolliset apuvälineet tsekattava ja varmistettava kotona pärjääminen.
- **Selkeä ohjeistus:** Kirjallinen ohje miten vointia kannattaa kotona seurata ja mihin ottaa yhteyttä mikäli komplikaatioita tulee. Selkeät kirjalliset jatkohoito-ohjeet selkosuomella, jotta jokainen ymmärtää mitä hänen tulee tehdä ja muistaa kaiken tarvittavan.
- **Yhteydenotto läheisiin:** Yhteydenottaminen läheisiin erityisesti leikkauksen jälkeen olisi tärkeää.
- **Kuntoutus:** Kuntoutus ortopedisten leikkausten jälkeen voisi olla tehokkaampaa.
- **Seuranta:** Kotiutuksen ja tikkien poiston jälkeen seuranta muutaman kuukauden päästä.
- **Jälkitarkastus:** Jälkitarkastus ja sitä edeltävä seuranta asiakaslähtöisemmin.
- **Potilaan yksilöllinen kohtaaminen:** Kohdata potilas yksilöllisemmin ja luopua rutiineista, jotta kotiuttaminen sujuu paremmin.

Yleiset parannusehdotukset:

- **Digitaaliset palvelut:** Chatin, puhelun tai digitaalisten palvelujen kautta toimenpiteeseen valmistautumista ja leikkauksen jälkeen yhteydenotto toipumisen suhteen.
- **Esteettömyys:** Rakennuksista kartat sisältä ja ulkoa, esteettömät sisäänkäynnit ja kulkuväylät, sekä ravintoloiden ja kahviloiden sijainnit vierailijoille.
- **Paikalliset palvelut:** Tarvittavat ennakkokokeet ja jälkiseuranta omalla paikkakunnalla.
- **Kiireettömyys:** Kiireettömyys ja tunne siitä, ettei potilas ole "tiellä".

Millaisia erilaisia digi- tai sähköisiä palveluja tai etäpalveluja olisit kiinnostunut käyttämään erikoissairaanhoidossa?

- **Chat ja etävastaanotto:** Monet vastaajat ovat kiinnostuneita chat-palveluista ja etävastaanotoista, erityisesti silloin, kun fyysinen käynti ei ole välttämätön. Tämä sisältää myös mahdollisuuden nopeaan yhteydenottoon lääkärille tai sairaanhoitajalle etänä, esimerkiksi psykiatrisissa asioissa.
- **Digitaalinen viestijärjestelmä:** Järjestelmä, johon voi liittää kuvia, videoita ja liitteitä, ja jossa potilas voi syöttää tietoja, kuten PEF-seurantatuloksia.
- **Ajanvaraus ja ohjeet:** Ajanvaraus chat-botin avulla ja leikkaukseen valmistautumiseen liittyvät kyselyt ja ohjeet ovat suosittuja. Digitaalinen ajanvarausjärjestelmä, josta potilas voi tarkistaa varatut ajat ja hoitaa viestinnän digitaalisesti, on myös toivottu.
- **Tutkimustulosten analysointi:** Tulosten kuuntelu ja analysointi etänä koetaan hyödylliseksi.
- **Kontrollikäynnit:** Kontrollikäynnit, joissa ei tarvita erityisiä tutkimuksia, voidaan hoitaa etänä. Kevyemmät kontrollikäynnit ja ongelmattomat seurantakäynnit, jotka voidaan hoitaa etäyhteydellä, ovat myös suosittuja.
- **Digipolut:** Leikkausta edeltävä ja sen jälkeinen digipolku sekä syöpäpotilaiden digihoitopolut ovat suosittuja. Mobiilipolut, joissa potilas voi seurata omaa hoitoaan ja olla yhteydessä hoitajiin, ovat myös toivottuja.
- **Itsehoidon palvelut:** Erilaiset itsehoidon palvelut, kuten silmätulehduksen hoito chatin kautta.

Lisäksi:

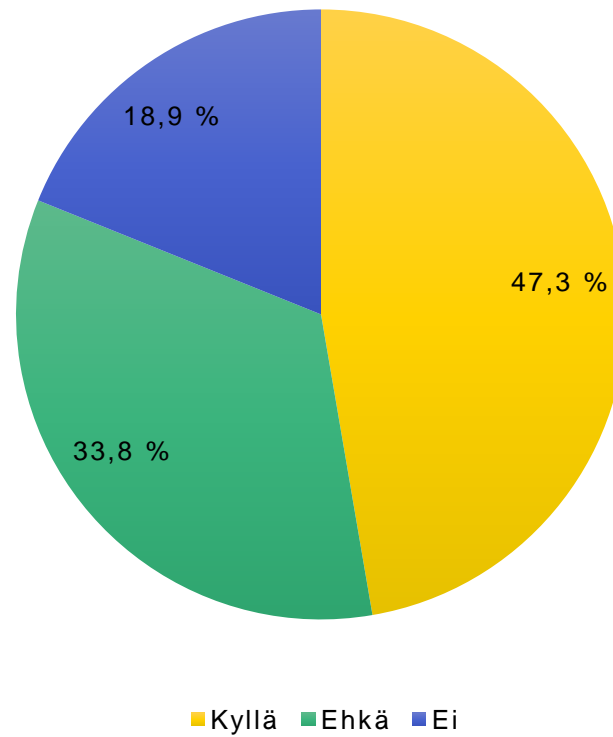
- **Liikkuva sairaalapalvelu:** Periferia-alueille liikkuva rekka, jossa voidaan tehdä tarkat kuvaukset syöpäkontrollin osalta.
- **Kotisairaala:** Kotisairaalapalvelut, jotka säästävät potilaita rasittavilta matkoilta ja osastojaksoilta.
- **Ajokorttitarkastukset:** Etävastaanotto ajokorttitarkastuksissa, jos asiakas käy optikolla tai hoitajan vastaanotolla näkö tutkimuksessa.
- **Hoitajavetoinen etälääkärien vastaanotto:** Iisalmessa tai Varkaudessa voisi olla hoitajavetoinen osittainen etälääkärien vastaanotto, jossa lääkäri on etäyhteyden päässä ja hoitaja avustaa paikan päällä.
- **Perusterveydenhuollon etäyhteys erikoissairaanhoidon:** Mahdollisuus olla etäyhteydessä erikoissairaanhoidon perusterveydenhuollon vastaanotolla, jotta voidaan kuulla perustelut lähetteen tarpeellisuudesta.
- **Reseptien uusinnat ja lääkityksen säätö:** Mahdollisuus uusien reseptien ja säätää lääkitystä etänä.
- **Anonyymi neuvonta:** Mahdollisuus kysyä yleisiä asioita sairaanhoitajan chatissa anonyymisti ilman tunnistautumista.

Digipalveluiden tulee olla toimivia ja helposti saavutettavia ja selkokieliä, ja niiden käytön tulee olla mahdollista kaikille, myös niille, joilla on rajoitteita tai puutteita laitteiden käytössä.

Mitä tulisi ottaa huomioon suunniteltaessa ja toteutettaessa erikoissairaanhoidon digi- ja etäpalveluita?

- **Ensikäynnit ja kontrollikäynnit:** Ensikäynnit fyysisinä, kontrollikäynnit etänä, jos kliinistä tutkimusta ei tarvita.
- **Mittauslaitteiden hyödyntäminen:** Potilaiden käytössä olevien mittauslaitteiden tuoma data voidaan hyödyntää etävastaanotoilla.
- **Palvelupisteet:** Paikallisiin hyvinvointikeskuksiin voisi perustaa palvelupisteitä, joissa potilas voi olla etäyhteydessä erikoissairaanhoidon.
- **Asiakaslähtöisyys:** Toimintatapojen ja järjestelmien tulee olla asiakaslähtöisiä.
- **Palveluprosessin saumattomuus:** Palveluprosessin tulee olla sujuva ja saavutettava ilman pompottelua ympäriinsä.
- **Palautteen kerääminen ja potilaan osallisuus:** Potilailta tulee kerätä palautetta palvelun onnistumisesta ja heidän toiveistaan tulevaisuudessa. Potilaat tulee ottaa mukaan kehitystyöhön.
- **Digilaitteiden laatu ja osaaminen:** Asiakkaan käytössä olevien laitteiden laatu ja käyttöön liittyvä osaaminen tulee varmistaa.
- **Helppokäyttöisyys:** Ohjelmien ja alustojen tulee olla helppokäyttöisiä ja loogisia. Asiakkaiden yhdenvertaisuus osaamisessa ja yhteyksissä tulee varmistaa, jotta tasa-arvo toteutuu.
- **Palvelun hinta:** Hinnan tulee olla kilpailukykyinen fyysisiin käynteihin verrattuna.
- **Fyysiset käynnit:** Digi- ja etäpalvelut eivät voi korvata kaikkia fyysisiä käyntejä. Fyysinen käynti tulee olla mahdollinen tarvittaessa.
- **Vapaaehtoisuus ja valinnanvapaus:** Etäkäynnin tulee olla vaihtoehtoinen ja vapaaehtoinen. Potilaalla tulee olla mahdollisuus valita fyysinen käynti.
- **Palvelut eivät sovi kaikille:** erityisesti vanhemmille ja niille, jotka eivät halua käyttää digipalveluita. Palvelut hyödyttävät erityisesti digitaalisesti taitavia ja niitä, jotka kokevat fyysiset käynnit kuormittavina.
- **Tekninen tuki:** Potilaille tulee tarjota riittävästi ohjeistusta ja tukea.
- **Tietoturva:** Tietoturva ja tietosuoja ovat ensisijaisen tärkeitä.
- **Yhteysongelmat:** Haja-asutusalueiden yhteysongelmat tulee huomioida.

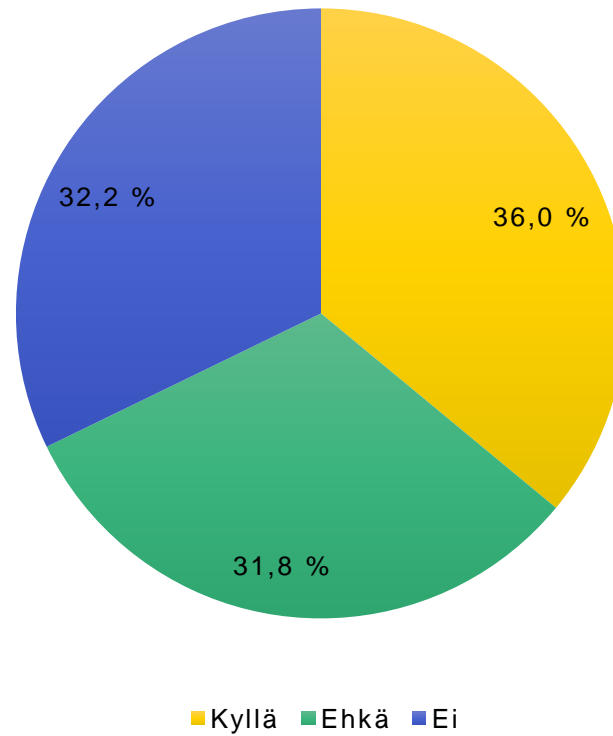
Olisitko kiinnostunut vastaanottamaan ja lähettämään tietoja leikkaushoitoprosessistasi digitaalisesti hoitopolun kautta?

Mille potilasryhmille digihoitopolkuja tulisi rakentaa?

- **Kaikille, joilla on digitaaliset valmiudet:** Potilaat, jotka osaavat käyttää tietokonetta tai älypuhelinia ja ymmärtävät ohjeita.
 - **Työikäiset, nuoret, nuoret aikuiset ja lapsiperheet:** Useat vastaajat mainitsivat työikäiset ja nuoret aikuiset, jotka osaavat käyttää digitaalisia palveluja. Lisäksi lapsiperheet.
 - **Ikäihmiset:** Ikäihmiset, jotka osaavat käyttää digitaalisia palveluja, mutta heille tulisi tarjota vaihtoehto henkilökohtaiselle kontaktille.
 - **Erikoissairaanhoidon potilaat:** Potilaat, joilla hoitoprosessi on selkeästi määritelty ja jotka kykenevät hyödyntämään digipalveluja.
 - **Pitkäaikaissairaat ja leikkauspotilaat:** Näihin ryhmiin kuuluvat esimerkiksi diabeetikot, keuhkopotilaat, ortopediset ja sydänkirurgiset potilaat.
 - **Psykiatriset potilaat:** ADHD- ja autismitietäminen sekä psykiatriset potilaat, joille tulisi tarjota mahdollisuus lähikontakteihin.
 - **Neuropotilaat:** Potilaat, joilla on neurologisia sairauksia.
 - **Autoimmuunisairauksia sairastavat:** Potilaat, joilla on jatkuva hoito ja tutkimusten tarve, kuten autoimmuunisairaudet.
 - **Ei kenellekään:** Muutamit vastaajat korostivat henkilökohtaisen kontaktin tärkeyttä ja vastustivat digihoitopolkujen käyttöä.
- Diabeetikot
 - Keuhkopotilaat
 - ADHD- ja autismitietäminen potilaat
 - Ortopediset potilaat
 - Sydänkirurgiset potilaat
 - Psykiatriset potilaat
 - Neuropotilaat
 - Syöpäpotilaat
 - Migreenipotilaat
 - Suolistosairauksista kärsivät potilaat
 - Autoimmuunisairauksia sairastavat potilaat
 - CPAP/uniapneapotilaat
 - Allergiapotilaat

Olisitko kiinnostunut korvaamaan fyysisen seurantapoliklinikkakäynnin etävastaanottokäynnillä?

Seutupalvelut ja KYS

Mitä erikoissairaanhoidon sellaisia toimintoja, jotka edellyttävät useita käyntejä erikoissairaanhoidossa, tulisi järjestää Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS) lisäksi myös **lissalmessa**?

- **Poliklinikkakäynnit:** Silmätaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit, kirurgian poliklinikka, lastentautien poliklinikka, psykiatria, urologia, hematologian poliklinikka, palliatiivinen poliklinikka, ihotaudit, gastroenterologia (tähystykset), naistentaudit, sisätaudit, keuhkosairaudet, ihopoliklinikka.
- **Pitkäaikaissairauksien hoito:** Reuma, allergiat, suolistosairaudet, dialyysi, diabetes, raskaudenseuranta (ultraäänitutkimukset ja laboratoriotutkimukset), sydänsairaudet, syöpäkontrollit, astma, endokrinologiset sairaudet, muistisairaudet.
- **Erikoislääkäripalvelut:** Reumataudit, silmätaudit, sisätaudit/kardiologia, neurologia, psykiatria, ortopedia, urologia, syöpäkontrollit, lastenpsykiatria, hammashuollon palvelut (lasten oikomishoidot), fysiatria, sisätautilääkäri, kirurgi, näköön ja kuuloon liittyvät palvelut.
- **Päiväkirurgia:** Lasten korvien putkitukset, pienkirurgiset toimenpiteet kuten luomien poistot, kaihileikkaukset, astma- ja reumakontrollit, operaatioiden seuranta- ja jatkohoidot, tekonivel-leikkaukset, yleisanestesiaa sisältävät leikkaukset.
- **Päivystys:** Yleiset erikoisalut, yöpäivystys, kiireelliset astmahoidot, päivystys vastaanotot.
- **Infuusiohoidot:** Dialyysi, infuusiohoito-sarjat, lääkeinfusiot, EKG:t, perusskopiat (esim. kolonoskopiat), lääketiputukset.
- **Kontrollikäynnit:** Tahdistimen tarkistukset, sydämen ultraäänitutkimukset, syöpäseulonnat, luuntiheysmittaukset, jälkitarkastukset, nopeat kontrollikäynnit.
- **Kuvantamistutkimukset:** MRI-kuvaus, ultraäänitutkimukset, röntgen, TT-kuvantaminen.
- **Muut:** Synnytys, suun terveydenhuolto, ravitsemusterapia, lasten ja nuorten syömishäiriöiden hoito, hengityselinsairauksien erikoislääkärin vastaanotto, palliatiivinen hoito, kotisairaanhoido, fysioterapia, verisuonisairauksien hoito, kipupotilaiden hoito, uniapnea, ihosairauksien hoito.

Monet vastaajat korostivat, että palveluiden hajauttaminen lissalmeen helpottaisi potilaiden ja heidän omaistensa arkea, vähentäisi matkustamisen tarvetta ja tehostaisi hoitoa. Lisäksi mainittiin, että erikoislääkärin käynnit lissalmessa voivat nopeuttaa diagnoosia ja hoitoa, vähentäen tarvetta lähettää potilaita Kuopioon. Useat vastaajat myös toivoivat, että nykyiset palvelut lissalmessa säilyisivät ennallaan ja että palveluita laajennettaisiin tarpeen mukaan.

Yleisimmät erikoissairaanhoidon palvelut, joita toivottiin järjestettävän **lisalmessa**:

- **Poliklinikkakäynnit:** Silmätaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit, kirurgian poliklinikka, lastentautien poliklinikka, psykiatria, urologia, ihotaudit, gastroenterologia, naistentaudit, sisätaudit.
- **Pitkäaikaissairauksien hoito:** Reuma, diabetes, dialyysi, sydänsairaudet, astma, suolistosairaudet.
- **Päiväkirurgia:** Pienkirurgiset toimenpiteet kuten luomien poistot, kaihileikkaukset, lasten korvien putkitukset.
- **Päivystys:** Yleiset erikoisalut, yöpäivystys.
- **Infuusiohoidot:** Dialyysi, lääkeinfuusiot.
- **Kontrollikäynnit:** Tahdistimen tarkistukset, sydämen ultraäänitutkimukset, syöpäseulonnat.
- **Kuvantamistutkimukset:** MRI-kuvaus, ultraäänitutkimukset, röntgen.

Nämä palvelut mainittiin useimmin vastauksissa, ja niiden järjestäminen lisalmessa koettiin tärkeäksi potilaiden ja heidän omaistensa arjen helpottamiseksi sekä hoidon tehostamiseksi

Mitä erikoissairaanhoidon sellaisia toimintoja, jotka edellyttävät useita käyntejä erikoissairaanhoidossa, tulisi järjestää Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS) lisäksi myös **Varkaudessa**?

- **Päivystys:** Monet vastaajat korostivat päivystyksen tarvetta, myös öisin ja viikonloppuisin.
- **Dialyysi:** Useat vastaajat mainitsivat dialyysihoidon tarpeen.
- **Silmäsairaudet:** Silmälääkäripalvelut ja silmäsairauksien hoito.
- **Syöpähoidot:** Syöpäseulonnat ja hoidot.
- **Sydäntutkimukset:** Sydämen ultraäänitutkimukset ja tahdistinpoliklinikka.
- **Psykiatria:** Psykiatrian poliklinikat, avohoito ja päihdehoito.
- **Diabetes:** Diabetespoliklinikka ja siihen liittyvät hoidot.
- **Infuusiohoidot:** Infuusiohoito-sarjat ja pistoshoidot.
- **Leikkaukset:** Päiväkirurgia, pienkirurgia ja silmäleikkaukset.
- **Erikoislääkäripalvelut:** Erikoislääkärien vastaanotot eri aloilla, kuten urologia, reumatologia, gastroenterologia, gynekologia, ortopedia, kardiologia, lastenlääkäri, geriatria, korvalääkäri, ja ihotautien erikoislääkäri.
- **Kuvantaminen ja laboratoriopalvelut:** MRI-kuvaus, röntgen, ultraäänitutkimukset ja laboratoriopalvelut.
- **Pitkäaikaissairauksien seuranta:** Monisairaiden potilaiden seuranta ja kontrollikäynnit.
- **Mielenterveyspalvelut:** Mielenterveyspalvelut ja psykiatrian avohoito.
- **Naisten- ja äitiyspoli:** Naistentautien ja äitiyspoliklinikka.
- **Palliatiivinen hoito:** Palliatiivisen poliklinikan vastaanotto.
- **Lastentautien poliklinikka:** Lastentautien poliklinikka, erityisesti astman kontrollit.
- **Kotisairaanhoido:** Mahdollisuus saada hoitoa kotiin erityissairaanhoidossa ikääntyneille.
- **Lyhyet käynnit ja toimenpiteet:** Lyhyet käynnit ja toimenpiteet, jotka eivät vie paljon aikaa.
- **Neurologian palvelut:** Neurologian palvelut ja muistiin liittyvät asiat.
- **Kontrollikäynnit:** Kontrollikäynnit ja leikkausta edeltävät tutkimukset.
- **Keuhkosairaudet:** Keuhkosairauksien tutkimukset ja hoito.
- **Ikäihmisten palvelut:** Ikäihmisten usein tarvitsemat palvelut.
- **Erikoispoliklinikat:** Erikoispoliklinikat, kuten silmäsairaudet, urologia, naistentaudit, neurologia, keuhko, dialyysi, ja pienet leikkaukset.
- **Radiologia:** Radiologian palvelut, kuten röntgen ja magneettikuvaukset.
- **Fysiatrian palvelut:** Fysiatrian palvelut ja ortopedinen hoito.
- **Astma ja allergia:** Astman ja allergian hoito.
- **Reumatologia:** Reumatologian palvelut ja hoidot.
- **Sydänlääkäri:** Sydänlääkärin palvelut ja seuranta.
- **Tekonivelleikkaukset:** Tekonivelleikkaukset ja tyräleikkaukset.
- **Mielenterveyspalvelut:** Mielenterveyspalvelut ja psykiatria.
- **Päiväsairaala:** Päiväsairaalan palvelut.
- **Gastroenterologia:** Gastroenterologian palvelut ja tähystykset.
- **Reuma:** Reumatologian palvelut.
- **Nopeat kontrollikäynnit:** Lyhyet ja toistuvat kontrollikäynnit.

Yleisimmät erikoissairaanhoidon palvelut, joita toivottiin järjestettävän **Varkaudessa:**

- **Päivystys:** Päivystys, myös öisin ja viikonloppuisin.
- **Dialyysi:** Dialyysihoidot.
- **Silmäsairaudet:** Silmä lääkäripalvelut, silmäsairauksien hoito ja silmäleikkaukset.
- **Syöpähoidot:** Syöpäseulonnat, syöpähoidot ja kontrollikäynnit.
- **Sydäntutkimukset:** Sydämen ultraäänitutkimukset, tahdistinpoliklinikka ja sydänlääkärin palvelut.
- **Psykiatria:** Psykiatrian poliklinikat, avohoito ja päihdehoito.
- **Diabetes:** Diabetespoliklinikka ja siihen liittyvät hoidot.
- **Infuusiohoidot:** Infuusiohoito-sarjat ja pistoshoidot.
- **Leikkaukset:** Päiväkirurgia, pienkirurgia ja tekonivelleikkaukset.
- **Erikoislääkäripalvelut:** Erikoislääkärien vastaanotot eri aloilla, kuten urologia, reumatologia, gastroenterologia, gynekologia, ortopedia, kardiologia, lastenlääkäri, geriatria, korvalääkäri, ja ihotautien erikoislääkäri.

Mitä erikoissairaanhoidon sellaisia toimintoja, joiden käyttö edellyttää harvoin käyntiä erikoissairaanhoidossa tulisi järjestää **keskitetysti Kuopion yliopistollisessa sairaalassa (KYS)?**

- **Harvinaisten sairauksien hoito:** Erityistä osaamista vaativat hoidot, kuten harvinaissairaudet.
- **Erikoissairaanhoidoa vaativat toiminnot ja leikkaukset:** Erikoissairaanhoidoa vaativat toiminnot, kuten syöpähoidot ja vaativa kirurgia. Leikkaukset, jotka edellyttävät yleisanestesiaa, osastohoitoa tai tehohoitoa
- **Erikoisimmat tutkimukset:** MRI, CT ja muut erityistä kuvantamista tai laitteistoa vaativat tutkimukset
- **Erikoislääkärin palvelut:** Alat, joilla on alle 10 lääkäriä, kuten gastroenterologia, onkologia, endokrinologia ja urologia.
- **Pienten erikoisalojen hoito:** Erityisosaamista vaativien potilaiden hoito, kuten neurologia, kardiologia ja ortopedia.
- **Pitkän välin kontrollit:** Sairauksien vuosikontrollit ja harvemmin tarvittavat tutkimukset.
- **Vakavat tapaturmat**
- **Syöpähoidot:** Sytostaatit, sädehoito ja syöpäleikkaukset.
- **Sydän- ja verisuonikirurgia:** Sydän- ja verisuonikirurgia sekä neurokirurgian leikkaustoiminta. Sydänleikkausten jälkiseurannat ja sydänpolin kontrollikäynnit.
- **Lasten sairaudet:** Vaativa kirurgia ja harvinaissairaudet lasten osalta.
- **Synnytykset:** Synnytykset ja vastasyntyneiden (teho)hoito.
- **Neurologiset sairaudet:** MS-tauti, ALS, epilepsia ja muut neurologiset sairaudet.
- **Neurokirurgia:** Neurokirurgia, patologia, kliininen fysiologia ja neurofysiologia.
- **Kolonoskopiat:** Suolistosairauksien kontrollit ja kolonoskopiat.
- **Palliativinen poli**
- **Sisätaudit**
- **Astman kontrolli:** Astman vuosikontrollit.
- **Ortopedia:** Lonkka- ja polvileikkaukset sekä muut isommat leikkaukset.
- **Silmätaudit:** Silmäsairauksien hoito ja tutkimukset.
- **Keuhkosairaudet:** Keuhkosairauksien tutkimus ja hoito.
- **Veritaudit:** Veritautien hoito ja tutkimukset.
- **Plastiikkakirurgia:** Plastiikkakirurgia ja kipupoliklinikka.
- **Isotooppitutkimukset:** Isotooppitutkimukset ja varsinainen kirurgia.
- **Kliininen mikrobiologia:** Kliininen mikrobiologia ja synnytykset.
- **Diagnostiikka:** Erityistä laitteistoa tai vaativaa erityisosaamista edellyttävät diagnostiikkatoimenpiteet.

Päivystys

Mitä mahdollisuuksia ja riskejä näet päivystyksellisen vastaanoton (laajennettu Kuopion ilta- ja viikonloppuvastaanotto toiminta) siirtymisestä KYS päivystyksen yhteyteen?

Mahdollisuudet:

- **Paremmat tutkimus- ja konsultaatiomahdollisuudet:** KYS tarjoaa laajemmat resurssit ja erikoislääkäreiden osaamisen.
- **Synergia:** Henkilöstön, tilojen ja laitteiden tehokkaampi käyttö.
- **Osaamisen laajentuminen:** Kuopion henkilöstön osaamisen kehittäminen erikoissairaanhoidon tasolle.
- **Yhden luukun periaate:** Potilaat saavat kaikki palvelut yhdestä paikasta, mikä voi nopeuttaa hoitoa.
- **Nopea tilan selvitys:** Potilaat voivat palata turvallisesti kotiin nopeammin.
- **Tukipalvelut saatavilla:** Laboratorio- ja röntgenpalvelut ovat saatavilla myös iltaisin ja viikonloppuisin.
- **Erikoisalat lähellä:** Mahdollisuus ohjata kiireellistä hoitoa niihin tapauksiin, jotka tosiasiallisesti kiireisiä.
- **Konsultaatiokynnys madaltuu:** Potilaat voivat saada erikoissairaanhoidon konsultaation nopeammin.
- **Monipuolisempi hoito:** Potilaat voivat saada monipuolisempaa hoitoa ilman kuljettelua edestakaisin.

- **Tilojen ja henkilöstön riittämättömyys:** KYS:n tilat ja henkilöstö eivät välttämättä riitä kasvaneelle potilasmäärälle. Hoitajien vähyyks voi johtaa siihen, että jotain oleellista jää huomioimatta.
- **Hoitajien uupuminen:** Henkilökunnan kiire ja kuormitus voi johtaa uupumiseen ja hoitovirheisiin.
- **Lääkäreiden riittävyys:** Omalääkäri ei voi olla kahdessa paikassa yhtä aikaa, ja päivystysvapaat voivat vähentää henkilöstöä.
- **Asiakastyymättömyys ja eriarvoisuus:** Pitkät odotusajat voivat lisätä eriarvoisuutta potilaiden keskuudessa ja asiakastyymättömyyttä. Potilaat voivat tuntea olonsa turvattomaksi ruuhkautuneessa päivystyksessä. Kiireellistä hoitoa on saatava silloin, kun sitä tarvitaan, mahdollisimman lähellä asiakasta.
- **Potilasturvallisuuden vaarantuminen:** Päivystyksessä odotusaika voi olla kohtuuttoman pitkä, mikä pahentaa potilaiden tilaa ja vaarantaa potilasturvallisuuden. Pitkät matkat ja korkea kynnys lähteä hoitoon voivat johtaa kuolemantapauksiin.
- **Ensihoitopalveluiden kuormitus:** Ambulanssien ja taksikyytien lisääntyminen voi kuormittaa ensihoitopalveluita.
- **Ruuhkautuminen:** Pandemiat voivat pahentaa ruuhkautumista ja henkilöstöresursseja. Neuvontapuhelimessa saatetaan ohjata potilaita kotihoitoon, mikä voi ruuhkauttaa päivystystä. KYS:n maki ruuhkautuu: Autojen ja potilaiden määrä kasvaa, mikä voi pahentaa ruuhkautumista.
- **Hoitopaikkojen puute:** Jatkohoitopaikkojen riittämättömyys voi pahentaa tilannetta.

Päivystyksen uudistamisessa on huomioitu lisäalassa ja Varkaudessa **kiirevastaanoton kasvattaminen** korvaavana toimenpiteenä, jonka suuruusluokaksi on arvioitu noin miljoona euroa. Millä tavoin kiirevastaanottoa lisäalassa ja Varkaudessa tulisi kasvattaa?

Aukioloajat

- Kiirevastaanotto ei korvaa päivystystä, mutta sen tulisi olla joustavasti saatavilla virka-ajan ulkopuolella. Viikonloppuisin ja iltaisin tulisi olla laajennettu aukiolo.
- Kiirevastaanoton tulisi olla avoinna vähintään klo 8-22 joka päivä, ja yöpäivystys tulisi säilyttää.
- Vastaanoton tulisi olla avoinna 24/7, jotta potilaat saavat hoitoa ympäri vuorokauden.

Resurssit

- Potilaat tulisi pystyä hoitamaan nopeasti, ja kiirevastaanotolla tulisi olla riittävästi resursseja ja aikoja.
- Päiväaikaisen virka-ajan toimintaan tarvitaan lisää vakansseja.
- Lisää lääkäreitä ja hoitajia kiirevastaanotolle, jotta potilaat saavat hoitoa nopeasti.
- Kiirevastaanoton resurssit tulee saada tarvetta vastaavalle tasolle, ja tk-lääkäritaso tulee resurssoida ja rekrytoida.
- Lääkäri/hoitaja-työparitoiminta voisi olla hyödyllistä.
- Resurssien tehokas käyttö on tärkeää.
- Kiirevastaanotolla työskentelevän henkilöstön osaamistason tulee olla vahva, ja hoitajien ja lääkäreiden säännöllinen kouluttaminen ajantasaisista hoitolinjoista on tärkeää.

Palvelut

- Digilääkäripalvelut pikkuvaivoihin.
- Takaisinsoittopalvelua tulee kehittää, jotta kiirevastaanotolle ohjaaminen/pääsy sujuvoituu.

Kustannukset

- Kiirevastaanoton kasvattaminen ei saisi syödä säästöjä, jotka päivystyksen lopettamisesta tulee.

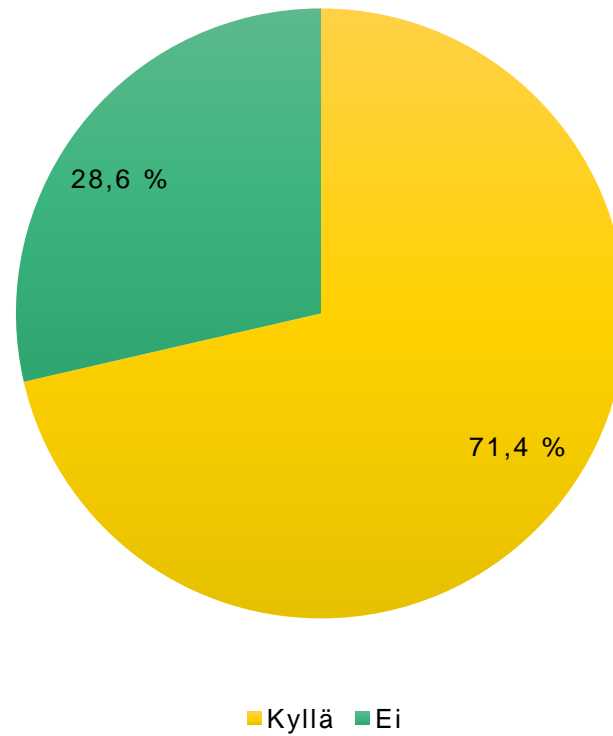
Muut ehdotukset

- Tiivis yhteistyö eri erikoisalojen kanssa ja tehokas triage-järjestelmä, joka huomioi potilaan kokonaistilanteen.
- Hyvinvointikeskukseen tulisi saada yhteys nopeasti, ja potilasta tulisi kuunnella ja ottaa todesta.
- Kiirevastaanotolla tulisi olla mahdollisuus varata aika lääkärille, eikä potilaiden tulisi joutua jonottamaan pitkään.
- Kiirevastaanoton tarve vähenisi, jos lääkärille pääsisi ajoissa.
- Riittävän laajat tutkimusmahdollisuudet (kuvantaminen, lab-kokeet) ovat tarpeen.
- Kiireettömien lääkäriaikojen saamista tulisi vahvistaa, jotta ne eivät kuormittaisi kiirevastaanottoa.
- Selkeiden omahoito-ohjeiden laatiminen potilaiden käyttöön vähentäisi kiirevastaanoton tarvetta.
- Jonotilanteen parantaminen mukavammilla tuoleilla, lepoasennolla ja tilanjakajilla.

Tiedotus

- Kansalaisille tulisi tiedottaa kiirevastaanoton aukioloajoista ja palveluista, jotta he osaavat hakeutua hoitoon ajoissa.

Tarvittaisiinko Pohjois-Savon hyvinvointialueella keskitettyä iäkkäiden potilaiden päivystyspistettä?

Millainen iäkkäiden päivystyspisteen tulisi olla?

Liikkuva ja ympärivuorokautinen palvelu

- **Liikkuva sairaala tai ambulanssi** helpottamaan pääsyä, koska julkiset kulkuneuvot voivat olla haastavia
- **Kotisairaalan jalkautuva päivystys** hoitokoteihin ja koteihin yli 65-vuotiaille, välttämättä turhaa liikuttelua. Ambulanssi, jossa lääkäri ja sairaanhoitaja kiertävät autolla potilaiden luona.

Monikanavainen yhteydenotto

- **Ikäihmisille oma linja**, jotta ei tarvitse jonottaa muiden kanssa.
- **Yhteys, ajanvaraus ja neuvonta** puhelimitse, viestillä, chatilla tai omaisten kautta.
- **Useita yhteydenottokanavia** ja mahdollisuus lähettää tarkempia tietoja etukäteen.
- **Etänä 24/7 palvelu**, joka tarjoaa videoyhteyden hoitajaan ja lääkäriin.

Nopea ja tehokas hoitoon pääsy

- **Erillinen päivystys**, joka ei kuormita erikoissairaanhoidon vuodeosastoja.
- **Iäkkäiden hoitoon perehtynyt päivystävä lääkäri**, joka arvioi tilanteen kokonaisvaltaisesti.
- **Hoidon tarpeen arviointi** ja mahdollisuus saada arvio geriatriltä.
- **Lyhyt odotusaika** ja kiireetön hoito.
- **Peruslaboratoriokokeet** pikanäytteenä tarvittaessa.
- **Vuodeosastopaikka** tarvittaessa, jotta liian huonokuntoista ei laiteta kotiin yksin.
- **Selkeä hoitopolku** kirjallisena mukaan, jossa kerrotaan hoidon jatkuminen ja tarvittavat toimenpiteet.

Moniammatillisuus ja riittävästi henkilökuntaa

- **Moniammatillinen tiimi**, joka huomioi iäkkäiden erityistarpeet.
- **Riittävästi henkilökuntaa**, jotta ei tarvitse odottaa pitkään.
- **Moniosajia**, jotka hoitavat kaikki tarpeet samalla käynnillä.
- **Hyvä yhteistyö sosiaalityön kanssa.**

Yhteistyö omaisten ja hoitavan tahon kanssa

- **Hyvä yhteistyö omaisten ja hoitavan tahon kanssa**, jotta potilaan kokonaistilanne huomioidaan.
- **Mahdollisuus saada neuvoja ja apua omaisilta** tarvittaessa.

Helppo tavoitettavuus ja saavutettavuus

- **Keskeinen sijainti**, helppo löytää ja liikkua, pysäköinti lähellä.
- **Liikkuva auto** tukemassa pientä pistettä.
- Esteettömät ja rauhalliset tilat.
- **Ruokailumahdollisuudet**, kuten automaattit välipaloille ja juomille.
- **Iäkkäille sopiva odotustila**, jossa on mahdollisuus saada apua odotusaikana.

Jos ei, niin miten iäkkäiden päivystysaikaiseen palvelutarpeeseen tulisi parhaiten vastata?

- **Yleinen päivystys:** Iäkkäiden hoito tulisi toteuttaa kuten muidenkin ikäryhmien hoito, ilman erityistä erottelua.

Paikalliset lähipalvelut:

- **Lähipalvelut:** Iäkkäiden palvelut tulisi järjestää mahdollisimman lähellä heidän kotiaan, esimerkiksi Iisalmen ja Varkauden päivystystoiminta.
- **Paikallinen päivystys:** Päivystys omalla paikkakunnalla, jossa paikallinen henkilökunta tuntee potilaiden ongelmat ja olosuhteet.
- **Kiirevastaanotto:** Lisää kiirevastaanottoaikoja ja matalan kynnyksen paikkoja, kuten Hyvinvoinnin ankkuri.

Liikkuvat palvelut:

- **Geriatrinen ambulanssi:** 116117-palvelun tulisi pystyä ohjaamaan geriatrisen ambulanssin tai hoitajan asiakkaan kotiin.
- **Liikkuva sairaala:** Liikkuva sairaanhoitaja ja lääkäri, jotka käyvät potilaiden luona.
- **Kotisairaala:** Kotisairaala ja kotihoidon yksiköt voisivat arvioida ja hoitaa iäkkäiden akuutin hoidon tarpeen kotona tai hoitolaitoksissa.

Puhelin- ja etäpalvelut:

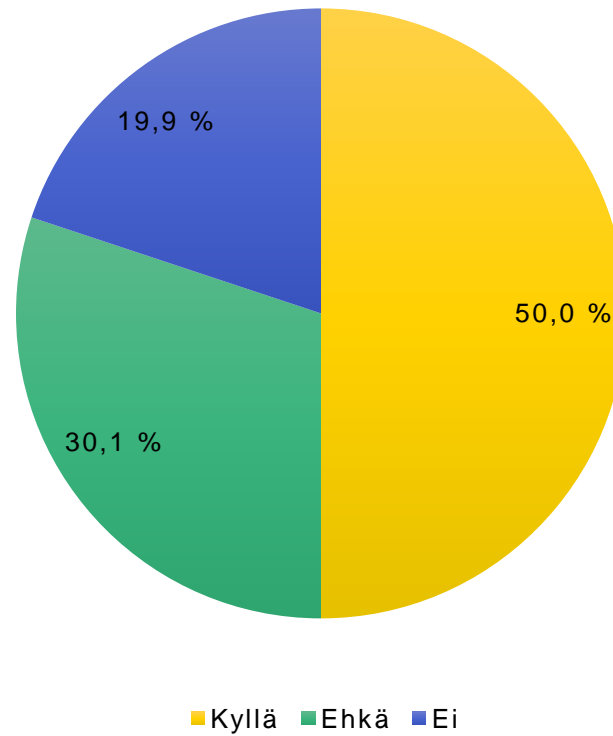
- **Puhelinpalvelu:** Palvelupuhelin, johon iäkkäät voivat soittaa ja saada ammattilaisen määrittelemään avuntarpeen.
- **Videovälitteinen etäkonsultaatio:** Palvelukoteihin videovälitteinen etäkonsultaatiomahdollisuus lääkäriin ja laajemmat valtuudet sairaanhoitajille.

- **Ennaltaehkäisevä työ:** Ennaltaehkäisevä työ ja ohjaus terveystieteiden puolelle niissä vaivoissa, joita siellä hoidetaan.
- **Ennakoiva hoito:** Ennakoivat hoitosuunnitelmat ja hoitohenkilökunnan kunnolliset hoidon tarpeen arviointitaidot.
- **Kokonaisvaltainen hoito:** Päiväaikainen lääkäri- ja hoitajavastaanotto, jossa käsitellään laajasti asiakkaan tilannetta eikä keskitytä vain yhteen syyhyn. Tämä vähentää lääkarissäkäyntejä.
- **Omalääkärijärjestelmä:** Omalääkärijärjestelmä ja osaavat sairaanhoitajat kotihoidossa.
- **Resurssien lisääminen:** Lisää resursseja kotihoitoon, kotisairaalaan ja hoivapaikkoihin.
- **Geriatrisen osaaminen:** Vuodeosastot geriatriaan perehtyneillä hoitajilla ja geriatrisen konsultointimahdollisuudella.
- **Eriyisjärjestelyt KYSissä:** Jos palvelut keskitetään KYSiin, iäkkäille tulisi olla oma jono ja omat lääkärit sekä tilat, joissa he voivat odotella hoitajan seurannassa.
- **Kriisipaikat:** Järjestämällä kriisipaikkoja ja vuodeosastopaikkoja iäkkäille.

Opetusvastaaotto ja tutkimus

Olisitko kiinnostunut tulemaan opetusvastaanoton lääkäri vastaanotolle?

Perustelut

Kyllä

- Ammattitaito ja oppiminen:** Opiskelijat tarvitsevat käytännön kokemusta oikeiden potilaiden kanssa, ja he ovat tulevaisuuden huippuosaajia. Opetusvastaanotto tarjoaa perusteellisempaa ja kokonaisvaltaista hoitoa.
- Positiiviset kokemukset:** Monilla vastaajilla on ollut myönteisiä kokemuksia opetusvastaanotolla tai opetushammasklinikalla.
- Nopeampi hoitoon pääsy:** Opetusvastaanotto voi tarjota nopeamman pääsyn hoitoon ja laadukasta palvelua.
- Vapaaehtoisuus:** Vastaajat korostavat, että opiskelupotilaaksi haluaminen tulee olla vapaaehtoista.
- Opiskelijoiden tarkkuus:** Opiskelijat ovat tarkkoja työssään ja etsivät aktiivisesti tietoa, mikä voi olla potilaan kannalta hyödyllistä.
- Aiempi kokemus:** Joillakin vastaajilla on aiempaa kokemusta opetusvastaanotosta, ja he ovat valmiita toimimaan "opetusmateriaalina".

Ehkä

- Riippuu vaivasta:** Vastaajat ovat halukkaita osallistumaan, jos kyseessä on yksinkertainen vaiva, mutta monimutkaisissa tapauksissa he luottaisivat kokeneeseen lääkäriin.
- Opiskelijoiden taidot:** Vastaajat epäilevät opiskelijoiden taitoja ja haluavat varmistaa, että taustalla on valmistunut ammattilainen.
- Aika ja sijainti:** Opetusvastaanotto sopii henkilöille, joilla on aikaa käyttää lääkärissä käyntiin. Työssäkäyvälle tämä ei välttämättä sovi.
- Kokemukset ja luottamus:** Jotkut vastaajat ovat kokeneet epämiellyttäviä tilanteita opetusvastaanotolla ja eivät halua toistaa niitä. He myös epäilevät, voiko opiskelijoihin luottaa.
- Matka ja kulkuyhteydet:** Pitkä matka ja huonot kulkuyhteydet voivat vaikuttaa halukkuuteen osallistua opetusvastaanotolle.

Ei

- Ammattitaidon puute:** Vastaajat kokevat, että opiskelijoiden ammattitaito ei vielä riitä ja haluavat kokeneen lääkärin arviota.
- Huonot kokemukset:** Jotkut vastaajat ovat kokeneet epämiellyttäviä tilanteita opetusvastaanotolla ja eivät halua toistaa niitä.
- Erityisosaaminen:** Vastaajat, joilla on harvinaisia tai vaativia sairauksia, vaativat erityisosaamista, jota opiskelijoilla ei välttämättä ole.
- Ajan käyttö:** Vastaajat tietävät, että opetusvastaanotolla käynti vie enemmän aikaa ja joutuu selittämään asiansa useita kertoja.
- Koekaniini-olo:** Jotkut vastaajat kokevat itsensä koekaniineiksi opetusvastaanotolla.
- Lähipalvelut:** Vastaajat haluavat mieluummin käyttää lähipalveluita kuin matkustaa kauemmas, kuten Kuopioon.

Minkä eri ammattiryhmien opiskelijoiden opetusvastaanottoja tulisi järjestää lääkäriopiskelijoiden vastaanottojen lisäksi?

Monet vastaajat korostivat moniammatillisuuden tärkeyttä ja ehdottivat, että opetusvastaanottoja tulisi järjestää laajasti eri terveydenhuollon ammattiryhmille. Toisaalta, osa vastaajista oli sitä mieltä, että opiskelijoiden vastaanottoja ei tulisi järjestää lainkaan, tai että ne tulisi järjestää vain ammattilaisten ohjauksessa.

- Sairaanhoitajat
- Fysioterapeutit
- Terveydenhoitajat
- Ravitsemusterapeutit
- Toimintaterapeutit
- Suuhygienistit
- Röntgenhoitajat
- Psykologit
- Farmaseutit
- Proviisorit
- Erikoistuvat lääkärit
- Kuulontutkijat
- Saattohoitajat
- Diabeteshoitajat
- Sosiaalityöntekijät ja sosiaalialan ammattilaiset
- Lähihoitajat
- Hoiva-avustajat
- Hammaslääkärit
- Kätilöt
- Jalkaterapeutit
- Psykoterapeutit
- Ensihoitajat
- Haavanhoitajat
- Mielenterveyshoitajat
- Vammaisten hoitajat
- Suun- ja hampaiden terveydenhuollon opiskelijat
- Kuntoutusalan ammattilaiset
- Neurologian ammattilaiset
- Fysiatriit
- Psykiatriset sairaanhoitajat
- Hammashoidon ammattilaiset
- Vanhustenhuollon ammattilaiset
- Sihteerit
- Tukitoiminnot

Mihin sosiaali- ja terveydenhuollon osa-alueisiin mielestäsi tulisi kohdentaa tutkimusta? (1/2)

- **Sairaudet ja hoidot:**

- Syöpä, neurologiset sairaudet, psykiatriset sairaudet, sydän- ja verisuonitaudit, lastentaudit, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, suolistosairaudet, muistisairaudet, ammattitaudit, allergiat, autoimmuunisairaudet.
- Ennaltaehkäisy ja tehokkaat hoidot.
- Syöpätutkimus ja hoidot.
- Kantasolututkimus.
- Aivoterveys.
- Unettomuuden hoito.
- Kivun hoito.

- **Hoitoprosessit ja hoidon laatu:**

- Hoitoprosessien tehokkuus ja laatu.
- Hoidon jatkuvuuden kehittäminen.
- Hoitoketjujen sujuvuus.
- Potilaan arvio, hoidon seuranta ja jatkohoidon suunnittelu.
- Hoitojen todellinen kustannusvaikuttavuus.
- Hoidon saavutettavuus ja tulokset.
- Asiakastyytyväisyys.

- **Sosiaalityö ja sosiaaliala:**

- Sosiaalityö ja sosiaaliala yleisesti.
- Terveysosiaalityön resurssien väheneminen.
- Aikuissosiaalityön paineet.
- Vammaispalvelut.

- **Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto:**

- Ennakoiva terveydenhoito.
- Sairauksien ennaltaehkäisy.
- Elintapaohjaus ja diabeteksen ennaltaehkäisy.
- Ennaltaehkäisevä työ.

- **Erityisryhmät:**

- Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut.
- Vanhusten hoidon muutosten vaikuttavuus.
- Työikäisten hoito ja seuranta.
- Neurovähemmistöt sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaana.
- Iäkkäiden mielenterveysongelmat.
- Naistentaudit.
- Perinnölliset ja harvinaiset sairaudet.

Mihin sosiaali- ja terveydenhuollon osa-alueisiin mielestäsi tulisi kohdentaa tutkimusta? (2/2)

- **Hallinto ja resurssit:**

- Turhien hallintohimmeleiden olemassaolo.
- Hallinnon rakenteet ja tuottavuus.
- Johtaminen ja esimiehet.
- Käytössä olevien johtamismallien vaikutus työyhteisöissä.
- Esihenkilöiden johtamisosaaminen.
- Viestinnän läpinäkyvyys.

- **Teknologia ja digitaaliset palvelut:**

- Digi puoli ja potilastietojärjestelmät.
- Sähköiset palvelut ja kirjaaminen.
- Etäseurantojen toimivuus ja hyöty.
- Teknologia.

- **Yksilön hyvinvointi:**

- Potilaan kohtaaminen ja itsemäärämisoikeus.
- Yksinäisyys ja tukiverkot.
- Kipuasteikon selventäminen eri ryhmille.
- Henkilökunnan hyvinvointi.
- Henkilöstön työssä jaksaminen/työhyvinvointi.

- **Opetus ja koulutus:**

- Opetus ja koulutus.

- **Muut:**

- Varallisuus ja lääkärissä käynnin kustannukset.
- Taloudellinen toimeentulo.
- Työttömien terveydenhoito.
- Kouluterveydenhuolto ja lasten tehostettu tuki.
- Päivystys.
- Kiireettömät ensihoidon tehtävät.
- Sote-uudistusprosessin haasteet.
- Mielenterveyspotilaiden menestys somaattisella puolella.
- Monialaista tutkimusta sosiaali-terveys-lääketiede.
- Jälkiseuranta.

Järjestöyhteistyö

Miten kehittäisit erikoissairaanhoidon ja järjestöjen yhteistyötä?

- **Aktiivinen järjestötoiminta:** Järjestöjen rooli sairauden toteamisen alkuvaiheessa ja vertaistukitoiminta vasta sairastuneille.
- **Koulutus ja tiedon jakaminen:** Ensietopäivät, koulutukset ja kokemustiedon käyttö ammattilaisten koulutuksissa.
- **Vertaistuki ja neuvonta:** Vertaistuki sairastuneille ja parantuneille, potilasohjaus, ryhmäneuvontatoiminnot ja yleinen terveyden edistämisen neuvonta.
- **Yhteistyön tiivistäminen:** Yhteiset hoitopolut, säännölliset tapaamiset ja yhdyshenkilöt eri yksiköissä.
- **Rahoitus ja resurssit:** Järjestöjen taloudellisten mahdollisuuksien parantaminen ja rahoituksen turvaaminen.
- **Ennaltaehkäisy ja kotihoito:** Ennaltaehkäisytyö ja kotihoitoprosessit.
- **Viestinnän parantaminen:** Viestinnän parantaminen ja avoin keskustelu ilman sanelupolitiikkaa.
- **Järjestöjen roolin vahvistaminen:** Järjestöjen roolien vahvistaminen ja niiden toiminnan salliminen sairaalassa.
- **Käytännön yhteistyö:** Konkreettinen yhteistyö yksiköiden ja potilaiden kanssa, järjestöjen asiantuntemuksen hyödyntäminen ja potilaiden ohjaaminen järjestöihin.
- **Erikoissairaanhoidon tuki:** Järjestöjen mukanaolo hoidon porrastuksen kehittämisessä ja potilaiden tukeminen leikkausten ja kotiutusten jälkeen.
- **Yhteistyö yli hyvinvointialueiden rajojen:** Yhteistyön parantaminen eri yksiköiden välillä yli hyvinvointialueiden rajojen.
- **Nopeampi yhteyden saaminen:** Aikojen nopeampi saaminen ja yhteydenpidon parantaminen.
- **Nimetyt vastuuhenkilöt:** Nimettyjen vastuuhenkilöiden nimeäminen terveydenhuoltoon.
- **Olka-toiminnan kehittäminen:** Olka-toiminnan kehittäminen ja hyödyntäminen.
- **Moniammatillinen työ:** Moniammatillisen työn ja hierarkian vähentäminen erikoissairaanhoidossa.
- **Erikoissairaanhoidon jalkautuminen:** Erikoissairaanhoidon jalkautuminen kuntiin ja järjestöjen työn näkyväksi tekeminen.
- **Matalan kynnyksen palvelut:** Nonstop-tyyliset matalan kynnyksen palvelut ja sujuva polku järjestöjen toimintaan.
- **Potilasjärjestöjen kuuleminen:** Potilasjärjestöjen systemaattinen kuuleminen ja kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen.
- **Mielenterveyspalvelut:** Mielenterveyspalveluiden ketjutus ja järjestöjen tuki potilaille.
- **Painonhallinta ja terveysneuvonta:** Painonhallintakurssit ja terveysneuvonta järjestöjen toimesta.
- **Avoimuus ja innovointi:** Avoimuus, osaamisen hyödyntäminen ja innovointityö potilaiden hyväksi.
- **Rahoituksen turvaaminen:** Järjestöjen rahoituksen turvaaminen hallituksen toimesta.
- **Perusterveydenhuollon yhteistyö:** Yhteistyön parantaminen perusterveydenhuollon ja kuntien tasolla.
- **Päihde- ja psykiatrinen hoito:** Potilaiden ohjaaminen järjestöjen palveluihin päihde- ja psykiatrisen hoidon yksiköissä.
- **Kommunikointikanavat:** Toimivat kommunikointikanavat ja tiedon välittyminen.
- **Erikoissairaanhoidon jalkautuminen järjestötyöhön:** Erikoissairaanhoidon jalkautuminen järjestötyöhön ja vastuun kantaminen lain mukaan.
- **Potilasjärjestöjen tukipalvelut:** Potilasjärjestöjen mukaanotto tukipalveluihin ja potilaiden informoiminen järjestöistä.

Avoim palaute

Mitä hyvää uudistuksen sisällöissä mielestäsi oli?

- Kustannustehokkuus:** Parantunut kustannustehokkuus mainittiin useissa vastauksissa.
- Digipalvelut ja etäyhteydet:** Etä- ja digipalveluiden lisääminen, kuten etävastaanotot ja digipalvelut, saivat kiitosta.
- Toiminnan tehostaminen:** Toimintojen tehostaminen ja selkiyttäminen nähtiin positiivisena asiana.
- Konsultaatioiden parantaminen:** Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon konsultaatioiden parantaminen.
- Asiakas keskiössä:** Asiakaslähtöisyyden korostaminen.
- Opetussairaalan hyödyntäminen:** Opetussairaalan tulo KYS:n tiloihin nähtiin järkevänä.
- Palvelupolkujen suoraviivaistaminen:** Lähetemenettelyistä luopuminen ja palvelupolkujen suoraviivaistaminen.
- Saavutettavuus:** Saavutettavuuden parantaminen ja palveluiden keskittäminen.
- Psykiatriset poliklinikat:** Säilyminen lähipalveluina.
- Yhteistyön lisääminen:** Perustason palveluiden kanssa.
- Laadukkaampi hoito:** Keskittäminen mahdollistaa laadukkaamman hoidon.
- Uusien palvelujen ideointi:** Uusien palvelujen toteutuksen ideointi.
- Palvelupolkujen yhtenäistäminen:** Potilaan kannalta elintärkeä palvelupolkujen yhtenäistäminen.

Mutta vastattiin myös, mitä negatiivista:

- Ei mitään hyvää:** Useat vastaajat eivät nähneet uudistuksessa mitään hyvää.
- Palveluiden keskittäminen:** Keskittäminen Kuopioon nähtiin epärealistisena ja haitallisena syrjäseuduille.
- Päivystyksen ruuhkautuminen:** Huoli päivystyksen ruuhkautumisesta.
- Säästöjen vaikutukset:** Pelko siitä, että säästötoimenpiteet heikentävät palveluita ja hoidon saatavuutta.
- Pitkät matkat:** Huoli pitkistä matkoista potilaille ja kalliista matkakuluista.
- Hoitovastuun siirtäminen:** Pelko siitä, että hoitovastuuta siirretään liikaa perustasolle.
- Konkretian puute:** Uudistukset esitettiin yleisellä tasolla ympäröivästä, konkretia jäi uupumaan.
- Syrjäseutujen näkökulma:** Huoli siitä, että syrjäseutujen palvelut heikkenevät.

Mitä kehitettävää uudistuksen sisällöissä mielestäsi oli? (1/2)

• **Palvelujen saatavuus ja sijainti:**

- Palvelut tulee säilyttää lähellä potilaita.
- Keskittäminen Kuopioon ja palvelujen lopettaminen lisalmessa ja Varkaudessa ei ole toivottavaa.
- Paikallisten palvelujen säilyttäminen on tärkeää, erityisesti viheralueilla.
- Erikoispolien loppuminen Varkaudesta ja lisalmesta on huono uudistus.
- Kotisairaala ei saa heikentää Varkaudessa.

• **Henkilöstö ja osaaminen:**

- Enemmän osaavia lääkäreitä päivystykseen potilasturvallisuuden takaamiseksi.
- Päivystyslääkäreille lisäkoulutusta.
- Henkilöstön halukkuus liikkumiseen on epävarmaa.
- Riittävästi osaavaa henkilökuntaa.

• **Käytännön toteutus:**

- Muutosten käytännön toteuttamisen mahdollisuudet tulee arvioida yksityiskohtaisesti.
- Uudistusten pitkäaikaisten vaikutusten miettiminen jäi tekemättä.
- Johtajia, päälliköitä ja koordinaattoreita voisi siirtää oikeisiin töihin.
- Päätösten toteuttamiseen tarvitaan tarkempaa ohjeistusta.

• **Palvelujen laatu ja tehokkuus:**

- Hoidon tarpeen arviointi ja kiirevastaanoton kehittäminen.
- Jonojen purku pikaisilla tehostetuilla toimilla.
- Erikoissairaanhoidon palveluiden jalkauttaminen alueille on kustannustehokasta.
- Tehtäviä ei voi siirtää erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon ilman lisäresursseja.
- Vahva perusterveydenhuolto vähentää pitkällä aikavälillä erikoissairaanhoidon kustannuksia.

• **Potilasturvallisuus ja hoidon saatavuus:**

- Hoidon/hoitoon pääsyn heikkeneminen ei kuulosta järkevältä.
- Päivystysten sulkeminen Varkaus/lisalmi alueelta voi olla hengenvaarallista.
- Erikoispoloja ei saa keskittää Kuopioon.
- Liikkuva sairaala ei pysty hoitamaan kaikkea, mikä siirtyy lopetetuista vuodeosastoista.
- Potilas laitetaan leikkauksen jälkeen suoraan kotiin. Miten hän pärjää siellä?

• **Hallinto ja resurssit:**

- Säästöt massiivisissa hallintokuluissa tulee huomioida.
- Hallinto tulee keventää ja tarkastella päällekkäisiä johtoja.
- Terveyskeskuksen resursseja tulee parantaa.
- Säästöpainetta johtajien, projektien ja suojatyöpaikkojen osalta tulee huomioida.

Mitä kehitettävää uudistuksen sisällöissä mielestäsi oli? (2/2)

- **Erityisryhmät ja ennaltaehkäisy:**
 - Ikäihmisten huomioiminen paremmin.
 - Ennaltaehkäisy ja hoidon vaikuttavuuden seuranta on unohdettu.
 - Erityisryhmät tulee huomioida paremmin.
- **Opiskelijavastaanotot:**
 - Opiskelijavastaanottojen riski väriin arviointeihin kasvaa suhteettomasti.
 - Opiskelijoiden terveyskeskus opetusjaksoja tulee kehittää.
- **Yhteistyö ja viestintä:**
 - Kokonaisuuksien ja systeemijattelun menetelmään perehtyminen.
 - Sisällöt toimeksi ja viestintään maininta tavoitteista ja seurannasta.
 - Asiakslähtöisyyden esille nostaminen ja eri-ikäisten huomioiminen palvelujen saatavuutta kehittäessä.
 - Uudistuksen sisältö on vielä yleisellä tasolla, potilaan on vaikea hahmottaa sen käytännön vaikutuksia.
- **Arvokeskustelut:**
 - Arvokeskustelut käyntiin, mihin rahat jatkossa riittää.
 - Palvelujen keskittäminen voi heikentää saavutettavuutta.
 - Inhimillinen ja ympäristönäkökulma pitäisi ottaa paremmin huomioon.

Kehittämisajatusten sijaan kumpuaa paljon kysymyksiä, kuten:

- Saanko uudistuksen myötä tarvittaessa apua ajoissa?
- Takaako uudistus sen, että ambulanssi on juuri minun paikkakunnallani?
- Kuinka kaukana kodistaan läheiseni saa hoitoa ja hoivaa?
- Hautautuvatko hyvät ajatukset perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatiosta etä- ja digipalvelujen syövereihin?
- Miten harvat ja kiireiset lääkäri-potilaskohtaukset saadaan toteutumaan?
- Kuinka monta lääkäriä hoitaa minun asioitani?
- Pystynkö itse hahmottamaan/ muistamaan omaan hoitooni liittyvät tärkeät asiat?
- Tuhoutuuko hyvä perussairaanhoido ja sitä myötä erikoissairaanhoido säästämiseen?

Kehittämisideat ja palautteet (1/2)

- **Tehokkaat prosessit:** Leikkausprosessit ovat jo tehokkaita, esimerkiksi mobiilipolkusovellus.
- **Hoitohenkilökunnan osaaminen ja yhteistyö:** Tarve varmistaa osaaminen ja lisätä yhteistyötä hoitajien ja lääkärien välillä. Sairaanhoidtajien erityisosaamista tuettava.
- **Henkilöstön pysyvyys ja saatavuus:** Uudistuksissa on huomioitava, ettei henkilöstöpako kiihdy. Henkilöstön saatavuusongelma pahenee, jos kaikki palvelut keskitetään Kuopioon. Työmatkat voivat olla liian pitkiä.
- **Periferian asukkaat:** Huomioitava myös väestökeskittymien ulkopuolella asuvat. Palvelut turvattava kaikille, esimerkiksi neuvolan jalkautuminen ja kiertävät vastaanotot.
- **Chatpalvelut:** Voisivat säästää erikoislääkärikäyntejä ja nopeuttaa hoitoa.
- **Terveysasemat:** Kuopion keskustan terveysaseman ja kuvantamispalveluiden säilyttäminen. Toiveena, että Kaavin terveysasema säilyy.
- **Hallinnon karsiminen:** Hallintoa vähennettävä, ei alemmalta tasolta. Säästöt pitää ottaa ensiksi johtajia karsimalla.
- **Kehittämistyön läpinäkyvyys ja osallistaminen:** Kehittämistyö lähemmäksi palveluiden käyttäjiä ja henkilöstöä. Lisää läpinäkyvyyttä ja rehellisyyttä, todellinen vaikuttamisen mahdollisuus työntekijöille ja kuntalaisille. Asiakkaiden ja järjestöjen osallistaminen vahvemmin kehittämiseen.
- **Ostopalvelut:** Kalliit ostopalvelut minimiin.
- **Hoidon taso ja laatu:** Kaikkien ihmisten tasapuolinen ja inhimillinen hoito. Muistakaa, että lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja hoitoon pääsystä ei voi tinkiä.
- **Ruuhkat ja jonot:** KYS:n ruuhkat ja pitkät jonot ongelmana. Perusterveydenhuollon toimivuus vähentäisi erikoissairaanhoidon ruuhkautumista.
- **Päivystys ja sairaankuljetus:** Päivystys tukossa ja sairaankuljetus tarvitsee lisää resursseja. Varkauden ja Iisalmen yöpäivystysten ja vuodeosastojen lopettaminen lisää KYSin kuormitusta.
- **Potilaslähtöisyys:** Muutokset potilas edellä, ei mutu-tuntumalla.
- **Henkilöstön kuuleminen:** Uudistukset tehty näennäisesti henkilöstöä ja potilaita kuunnellen. Henkilöstöä aidosti kuultava ja otettava mukaan jo suunnitteluvaiheessa.
- **Digitaaliset palvelut:** Digitaaliset palvelut eivät toimi kunnolla. Hyvinvointialueen nettisivut uudistettava käyttäjäystävällisemmiksi.
- **Palveluiden säilyttäminen:** Iisalmen ja Varkauden palvelut monipuolisina. Neurologian palvelut takaisin Varkauteen ja Iisalmeen.
- **Hoidontarpeen arviot ja takaisinsoitto:** Arvioiden ja takaisinsoittojen hyöty kyseenalaistettu. Puhelimen takaisinsoittojärjestelmän toimivuus parannettava.
- **Liikkuvat palvelut:** Liikkuvien palveluiden mahdollisuus periferian paikkakunnille. Lääkäreiden liikkuvuuden lisääminen asiakkaiden kускаamisen sijaan.
- **Ennaltaehkäisy ja perusterveydenhuolto:** Ennaltaehkäisy ja perusterveydenhuolto kuntoon. Terveyttä ylläpitävää ja sairauksia ennaltaehkäisevää toimintaa edistettävä, esimerkiksi terveystarkastukset 65-vuotiaille ja ikäihmisten neuvola.
- **Hallintorakenne:** Hallintorakennetta kevennettävä.
- **Julkinen terveydenhoito:** Julkinen terveydenhoito kaikkien saatavilla ja maksut kohtuullisia.
- **Hallinnon säästöt:** Hallinnossa vielä säästämisen varaa. Puoluetukien poisto kokonaan.

Kehittämisideat ja palautteet (2/2)

- **Avoin tiedonvälitys:** Ammatti-ihmisten tulisi uskaltaa puhua myös virallista tietoa vastavirtaa, jos se on potilaan eduksi.
- **Lääkityksen laatu:** Ei säästösyistä vaihtaa lääkityksiä halvempiin, jos se heikentää hoidon laatua.
- **Kahvio KYSissä:** Toiveena, että KYSin pääsairaalan kahvio säilyy.
- **Arvokeskustelut:** Keskustelut siitä, mihin rahat riittävät tulevaisuudessa.
- **Moniammatilliset palvelut:** Kehittää palveluja moniammatillisiksi ja sujuva yhteistyö ammattikuntien välillä.
- **Käyttämättömät lääkkeet:** Käyttämättömät lääkkeet voitaisiin palauttaa sairaalaan ja jakaa halukkaille.
- **Ikääntyneiden hoito:** Parannettava ikääntyneiden hoitoa hyvinvointialueella. Lisää julkishallinnon hoivakoteja ympäri Pohjois-Savoa.
- **Johtaminen:** Parannettava ihmisten johtamista ja vähennettävä hierarkiaa.
- **Sähköinen ajanvaraus:** Lasten palveluissa sähköinen ajanvaraus.
- **Julkinen liikenne:** Julkinen liikenne Varkaus-Kuopio välillä parannettava.
- **Kokeneiden työntekijöiden kuuleminen:** Kokeneiden työntekijöiden kehitysideoiden kuuleminen.
- **Erikoislääkärit Varkauteen:** Erikoislääkärit takaisin Varkauteen.
- **Lähetekyselyt:** Kehitettävä keskus lähetekyselyitä varten.
- **Taloustilanne:** Luottamus siihen, että palvelut eivät unohda ihmisiä vaikeassa taloustilanteessa.
- **Yksiköiden osallistuminen:** Yksiköiden tulisi osallistua enemmän säästöjen suunnitteluun.
- **Byrokratia:** Päätökset pienistäkin asioista joudutaan laittamaan ylemmälle johtoportaalalle, mikä lisää byrokraatiaa ja kuluja.
- **Hyvä kysely:** Lisää samanlaisia kyselyitä hyvän päätöksenteon pohjaksi.
- **24h päivystys lisäalnessa:** lisälmen 24h päivystys säilytettävä tasa-arvon ja turvallisuuden vuoksi.
- **Ikäihmisten huoltopäivä:** Ikäihmisille huoltopäivä, jolloin hoidettaisiin kaikki asiat samalla taksikydyillä.
- **Saumaton yhteistyö:** Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon saumaton yhteistyö sekä järjestöjen yhteistyö potilaiden kotiuttamisessa.
- **Lisää henkilökuntaa:** Lisää henkilökuntaa ja resursseja, chatpalvelu hyvä juttu.
- **Oma lääkärit ja päivystys:** Oma lääkärit ja päiväpäivystys reunakuntiin takaisin.
- **Mt- ja päihdepalvelut:** Mt- ja päihdepalveluiden uudistaminen tärkeää.
- **Asiallinen käytös:** Potilaille on puhuttava asiallisesti kiireestä huolimatta.
- **Palvelujen keskittäminen:** Palvelujen keskittäminen isompiin yksiköihin voi jättää pienet jalkoihin.

Pohjois-Savon
hyvinvointialue